

Beslutningsforslag nr. B 110. Fremsat den 6. februar 2001 af Jann Sjursen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Ole M. Nielsen (KRF) og Tove Videbæk (KRF)

Forslag til folketingsbeslutning

om højere straf for handel m.v. med personer med henblik på seksuel udnyttelse

Folketinget opfordrer regeringen til snarest at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage fornødne ændringer af bekendtgørelser, cirkulærer og andre administrative forskrifter med henblik på at kriminalisere handel med personer med henblik på seksuel udnyttelse. En sådan kriminalisering skal ske efter følgende retningslinjer:

- Der indsættes en særskilt bestemmelse i straffeloven om handel med personer med henblik på seksuel udnyttelse.
- Bestemmelsen skal kriminalisere den, der med forset medvirker til at indføre en person i lan-

det eller udføre en person af landet med henblik på seksuel udnyttelse af denne.

- Bestemmelsen skal endvidere kriminalisere den, der uden at have medvirket til personens indførsel, men med bestemt viden om dette forhold efterfølgende udnytter personens prostitution eller tvinger personen til at tale eller gøre noget af seksuel karakter.
- Strafferammen fastsættes til fængsel i indtil 6 år og under skærpende omstændigheder indtil 10 år.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund for forslaget

I de senere år har også Danmark haft stigende problemer med handel med kvinder, som tvinges ud i prostitution. Der har været eksempler på organiseret udnyttelse af kvinder fra Sydamerika, Asien og Østeuropa. Det er ofte sager, hvor kvinderne udsættes for voldtægt, vold og trusler om vold mod dem selv og deres familie, og hvor bagmændene indkasserer stort set alle de penge, kvinderne tjener som prostituerede. Der har også i andre lande været eksempler på drenge/mænd, som er blevet handlet med henblik på kommerciel seksuel udnyttelse ved prostitution, men endnu er denne del af problemet ikke konstateret i Danmark.

Handel med kvinder er i dag en lige så god forretning for mafialignende organisationer som illegal narko- og våbenhandel. Derfor er myndighederne også nødt til at slå til med samme styrke, når det er levende kvinder og ikke et hvidt pulver, der er varen. Og derfor er det også nødvendigt at give politiet mulighed for at benytte telefon- og rumaflytning i efterforskningen af disse sager og straffe bagmændene på baggrund af strafferammer, der kan sammenlignes med narko- og våbenlovgivningens.

Problemets omfang

Det præcise omfang af handel med kvinder til prostitution er vanskeligt at fastslå. Dette skyldes formentlig, at ofrene på grund af vold eller trusler om vold sjældent er villige til at stå frem og fortælle, hvad de har været ude for. Alligevel anslår FN og IOM (International Organization for Migration), at 500.000 mennesker årligt er ofre for »trafficking« til et vesteuropæisk land – og at tallet er stigende.

Også FN, EU, Europarådet m.fl. er enige om, at handel med kvinder er et stigende problem. Dette mener man først og fremmest skyldes, at denne handel har vist sig at være en lukrativ forretning for kriminelle grupper. Handel med kvinder med henblik på prostitution er oftest en mindre risikabel og mere profitabel forretning end den traditionelle organiserede kri-

minalitet såsom narkotika- og våbensmugling og hvidvaskning af penge.

Foreningen af Politimestre i Danmark og Politidirektøren i København har på anmodning fra Justitsministeriet skønnet, at der er mellem 370 og 420 udenlandske kvinder, der arbejder som prostituerede i Danmark. Københavns Politi har på det seneste registreret en stigning i antallet af udenlandske prostituerede på *gadeplan* (ca. 30 i 1999) modsat på massageklinikker. Dette er en ny udvikling, som efter forslagsstillernes opfattelse er en konsekvens af afkriminaliseringen af prostitution, som Folketinget vedtog den 4. marts 1999 (jf. lov nr. 141 af 17. marts 1999, lovforslag nr. L 43, folketingsåret 1998-99).

Ifølge Pro-Centret (landsdækkende rådgivnings-, formidlings- og videncenter for prostitution) er der derimod tale om et langt højere tal – nemlig over 2000 udenlandske prostituerede. Ifølge centret udgør de udenlandske prostituerede ca. en tredjedel af samtlige prostituerede i Danmark. Det vides ikke, hvor stor en andel af kvinderne der er ofre for menneskehandel. Ved at undersøge annoncer i Ekstra Bladet har Pro-Centret kunnet påvise, at der er sket en tidobling i antallet af udenlandske prostituerede i perioden fra 1989 til 1999. Stigningen er særligt sket inden for gruppen af sydøstasiatiske kvinder og dernæst syd- og mellemamerikanske kvinder. Ifølge Pro-Centret fremgår antallet af prostituerede fra Øst- og Centraleuropa ikke af annoncerne, da disse af udseende ligner danske kvinder og derfor ikke reklamerer med afstamning.

Dansk lovgivning på området

»Eksport« af kvinder til prostitution: Den, der tilskynder eller bistår en person under 21 år til at søge erhverv ved kønslig usædelighed, og den, der medvirker til en persons befordring ud af riget med henblik på, at personen skal drive erhverv ved kønslig usædelighed eller benyttes til sådan usædelighed, når den befordrede person er under 21 år eller uvidende om formålet, straffes med fængsel indtil 4 år, jf. straffelovens § 228, stk. 2.

»Import« af kvinder til prostitution: Udlændingeloven hjemler straf af bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år til den, der bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, jf. udlændingelovens § 59, stk. 5. Straffelovens § 125 a hjemler straf af fængsel indtil 4 år for menneskesmugling under skærpene omstændigheder. Der kan for eksempel være tale om sådanne skærpene omstændigheder, hvis der er tale om organiseret eller professionel menneskesmugling eller en systematisk adfærd og menneskesmuglingen sker for vindings skyld.

»Rufferi« og bordellignende virksomhed: Straffelovens §§ 228 og 229 kriminaliserer bagmænd og mellemænd til prostitution og anden kønslig usædelighed. Maksimumstraffen er fængsel indtil 4, 3 eller 1 år afhængig af bestemmelsen.

»Ulovlig tvang«: Den, der ved for eksempel vold, trussel om vold eller frihedsberøvelse tvinger en anden til at gøre, tåle eller undlade noget, straffes for ulovlig tvang efter straffelovens § 260, nr. 1, med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 2 år.

Huller i lovgivningen

Den eksisterende lovgivning beskytter kun kvinder under 21 år eller kvinder over 21 år, som har været uvidende om formålet med befordring ud af landet (»eksport«-bestemmelsen). »Import«-bestemmelserne tager ikke højde for, at nogle af kvinderne tilsyneladende kommer lovligt til landet, for eksempel ved ægteskab med en herboende, og at den herboende kan have kommerciel seksuel udnyttelse for øje ved indgåelse af ægteskab, uden at der af den grund er tale om organiseret eller systematisk adfærd fra dennes side. Ingen af bestemmelserne tager højde for, at indsmugling af kvinder med henblik på seksuel udnyttelse er en alvorligere form for indsmugling, fordi menneskesmuglere i nogle tilfælde kan have uegennyttige hensigter, hvorimod handel med kvinder altid sker for vindings skyld, og at indtjeningsmulighederne for bagmændene er på niveau med indtjeningsmulighederne ved narko- og våbensmugling.

Forslagsstillernes forslag

Da den nuværende lovgivning ikke i tilstrækkeligt omfang kriminaliserer handel med kvinder med henblik på seksuel udnyttelse, ønsker forslagsstillerne en særskilt kriminalisering, der tager højde for de nævnte mangler.

Ved handel med kvinder med henblik på seksuel udnyttelse forstår forslagsstillerne indførsel i landet eller udførsel af landet af personer med henblik på seksuel udnyttelse af disse. Også den, der uden at have

medvirket til indførslen, men som med bestemt viden om dette forhold efterfølgende udnytter den indførte person, skal kunne straffes.

Der foreligger seksuel udnyttelse, hvis man udnytter en andens prostitution, eller hvis man tvinger en person til at gøre eller tåle noget af seksuel karakter.

Det er vigtigt, at kriminaliseringen ikke afgrænses til handel med kvinder, selv om det p.t. er behovet i Danmark. Også mænd og mindreårige bør være beskyttet.

Det afgørende skal være hensigten med indførslen eller udførslen m.v. af personen, nemlig den seksuelle udnyttelse, og personens eventuelle samtykke til at virke som for eksempel prostitueret skal derfor ikke kunne fritage for strafansvar. Derfor skal det heller ikke være en betingelse, at udnyttelsen har kommerciel karakter, eller at der er tale om organiseret kriminalitet eller en systematisk adfærd. Disse forhold skal derimod kunne indgå i vurderingen af, om der er tale om skærpene omstændigheder.

Straffen fastsættes til fængsel indtil 6 år og under skærpene omstændigheder op til 10 år. Derved får bestemmelsen efter forslagsstillernes opfattelse en reelt afskrækkende virkning. Strafmaksimum for våben- og narkotikasmugling m.v. ligger på fængsel i henholdsvis 4 år og 6 år (under skærpene omstændigheder op til 10 år), jf. straffelovens §§ 192 a og 191-191 a. En strafferamme på 6 års fængsel vil samtidig medføre, at politiet får mulighed for at bryde meddelelshemmeligheden m.m. i efterforskningen af disse sager, jf. retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3.

Internationale konventioner, rekommandationer m.v.

Forslaget er i god tråd med initiativer på EU-plan, jf. Rådets Fælles aktion fra 1997, der forpligter medlemsstaterne til at revidere lovgivningen, så forsættelig seksuel udnyttelse af mennesker i kommercielt øjemed på grund af tvang m.m. kriminaliseres. Medlemsstaterne skal også kriminalisere ulovlig handel med mennesker med henblik på sådan seksuel udnyttelse. Rådet foreskriver, at sådan adfærd skal medføre strafretlige sanktioner, der står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning. Hver medlemsstat skal endvidere træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at der er passende undersøgelser og -teknikker til rådighed, så de strafbare handlinger kan undersøges og forfølges på effektiv vis. Senest har Europa-Kommissionen præsenteret et forslag om kriminalisering af handel med kvinder med en strafferamme, der svarer til dette beslutningsforslags.

Også Europarådets Ministerkomité opfordrer i sin rekommandation af 19. maj 2000 til strafferetlige sanktioner, der står mål med overtrædelsen. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at lette politiets efterforskning og overvågning af etableringer, hvor ofre for menneskehandel bliver udnyttet.

Gennem ratifikation af FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder har Danmark forpligtet sig til at tage alle passende for-

holdsregler, herunder gennemføre lovgivning med henblik på at hindre enhver form for handel med kvinder og udnyttelse af kvinder ved prostitution (artikel 6). I den endnu ikke ikrafttrådte FN-protokol om »trafficking« forpligtes de undertegnende stater (Danmark har underskrevet) til at kriminalisere alle former for medvirken til handel med mennesker med henblik på seksuel udnyttelse ved brug af tvang og lignende.

Skriftlig fremsættelse

Jann Sjursen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om højere straf for handel m.v. med personer med henblik på seksuel udnyttelse.

(Beslutningsforslag nr. B 110).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.